

Vraag altijd eerst een
second opinion aan
Renate Evertse schreef een
boek over de medische fouten
die haar leven veranderden

BINNENLAND 10-11

India

Griekenland

Brazilië

Groenland

Geen plek op de wereld ontkomt er meer aan

In het nieuws: klimaatverandering 2-7

Nederland

Siberië

KLIMAATVERANDERING

Welkom in het Nieuwe Klimaattijdperk

Ironisch is het wel. Juist in de eeuwen dat de mens zich begon te zien als de baas van de aarde, heeft de soort haar invloed het meest onderschat. „Ondubbeltzinnig” is de menselijke invloed op de opwarming van de aarde die zich momenteel voltrekt. We schrikken er nog steeds van. Maar het is de conclusie van duizenden experts namens 195 landen op grond van een indrukwekkende hoeveelheid goed onderbouwde analyses van data. Daar kunnen we niet onderuit.

Het IPCC stelt vast dat mens-gedreven klimaatverandering intussen „in bijna elke regio op de aardbol” leidt tot extremen in weer en klimaat. Over elke windvlaag valt te twisten. Maar wereldwijd zijn mensen intussen vertrouwd met hitte en droogte, bosbranden, overstromingen en heftige stormen als stippen van een patroon. De perspectieven van het IPCC zijn niet nieuw, maar de tijd onderbouwt ze steeds beter. Het is ook geen gewaagde voorspelling dat deze fenomenen zullen toenemen, zelfs met het beste klimaatbeleid. Onherstelbare kantelpunten zijn „niet uitgesloten”.

En nu? Wat te doen?

Klimaatdebat gaat van oudsher gepaard met valse tegenstellingen. Je had ‘sceptici’ die anderen zagen als ‘believers’. Dat bood geen uitkomst: overtuigingen compenseren niet voor feiten. Bovendien, als het huis in brand staat, wordt elke reactie een morele keuze. Klimaatverandering is geen kwestie van links tegen rechts, wind- of kernenergie, techniek óf natuur, kapitalisme tegen een ander systeem. Zoals het ook niet gaat om óf klimaatverandering bestrijden óf kiezen voor ‘adaptatie’.

Media houden van drama, maar in deze fase schiet een woord als klimaatcrisis eigenlijk tekort. Dit is geen tijdelijke aberratie die straks weer voorbij is. Eerder een nieuw tijdperk, met nog niet geheel bepaalde parameters. Het IPCC schetst de nieuwe instabiliteit van het leefklimaat op aarde. Met de mens als een machtige influencer onder de soorten. Welkom in de Nieuwe Klimaat tijd. De mens zou er goed aan doen zichzelf niet nog eens te onderschatten.

Ruimtereizigers kijken na hun terugkeer vaak anders naar de kwetsbaarheid van de aarde. Dat ‘overview-effect’ zit ook in een collectieve mensenprestatie als dit IPCC-rapport. Dat is vooruitgang. Het komt nu aan op samenwerken. Tussen mensen, maar ook met de rest van de aarde, de zee, dieren, bomen, wind en zon. Het antropocen was nog maar net begonnen, maar we moeten er al weer voorbij.

RENÉ MOERLAND
HOOFDREDACTEUR

21 °C

Veel bewolking, wel geregeld ruimte voor de zon. Er vallen verspreid buien.

NRC VANDAAG
Luister, in twintig minuten, naar het verhaal van de dag
nrc.nl/podcast

NRC REDACTIE
redactie@nrc.nl
088-572 05 72

ABONNEMENTSVRAGEN
ga voor meer informatie naar nrc.nl/service

PRIJS €3,45
Jaargang 16
no. 104

8 710404 000446